

STORSTOCKHOLMS NATURGUIDERS PROGRAM

3 augusti till 28 september 2025

Vinter och sommar

I vårt program har vi turer som vi främst gjort på vintern de senaste åren. Men de platserna är minst lika intressanta på sommaren! Kolla in de tre första tillfällena!

❖❖ SÖNDAG 3 AUGUSTI Nackareservatets insekter!

Det här populära området i Stockholms närhet har alltid något att erbjuda oavsett årstid. När sjöarna är isfria och skidspåren smält bort visar skogarna upp sig i all sin prakt. Den här gången har vi fokus på insekter! Följ med Ronny Fors på en sommarvandring genom skog och mark.

Samling vid den stora informationstavlan vid Hellasgården
kl 11:00
Buss 401 från Slussen kl 10:30
3 timmar 3 kilometer

❖❖ LÖRDAG 9 AUGUSTI Skeppsholmen i sommarvärmen

Hur står det till med den biologiska mångfalden i Stockholms innerstad? Den är mer varierad än man kanske tror. Det växer, flyger, krälar och kryper överallt även om vi kanske inte alltid lägger märke till det. Peder Curman tar er med från Kungsträdgården till Kastellholmen via turister och skärgårdsbåtar.

Samling vid Karl den XII staty i Kungsträdgården kl 12:00
2 timmar 3 kilometer

Gå in på www.utinaturen.se för uppdateringar och senaste informationen!

❖ SÖNDAG 17 AUGUSTI Söders sommarhöjder

På vårvintern brukar det finnas mycket att se på Södermalm, och nu på sommaren lär det inte vara sämre. Vad växer på branterna, vad svävar i luften, vilka växter trottoarer? Häng med Margareta Lysell på en somrig vandring från Sofia till Skinnarviksbergen.

Samling busshållplats Sofiaskolan
kl 11:00 Buss 2 från Slussen
3,5 timmar, 4 kilometer

❖ TORSDAG 21 AUGUSTI Brunnsviken - ett Östersjön i miniatyr. Specialvisning. Gratis!

Följ med på en tidsresa till denna vik av Östersjön, mitt i Nationalstadsparken. Vi diskuterar Östersjöns särskilda förutsättningar, vattenkvalitet och vad som kan göras för att få friskare vatten. I samarbete med Stockholms Universitet. Turen leds av Michaela Lundell och forskare vid Östersjöcentrum. Obs! Anmälan behövs till denna guidning. Se länk i utskicket eller gå in på www.utinaturen.nu för närmare information om plats och tid. Max 40 personer.

❖ söndag 24 augusti Gålö på sensommaren

Att se utvecklingen i ett område över årstiderna är alltid intressant. Många har varit med på vårvandring i dessa vackra betade marker med sin speciella miljö och flora. Har du inte varit med förut spelar det ingen som helst roll! Det här är ett område att uppleva med öppna marker, lundmiljöer och gamla ekar. Närheten till havet och skärgården gör att vi kommer prata mycket om den nya nationalparken Nämndöskärgården. Tobbe Ljunglöf guidar.

Samling 11:35 hpl Stegsholms gård. Buss 845 från Handens station
11:20 4 timmar 4 km

4 timmar 4 kilometer

❖ SÖNDAG 31 AUGUSTI Sätraskogen

Längs Mälarens strand har sjöfarten varit väldigt viktig under århundraden. Krogar byggdes för att förse bönderna med mat och dryck när de kom med sina varor från Mälarens inre delar till Stockholm. Med båt på sommaren och på isen på vintern. Följ med Helena Klangemo på en spännande vandring genom ett vackert naturreservat med betade ängar, raviner och fin skogsmark.

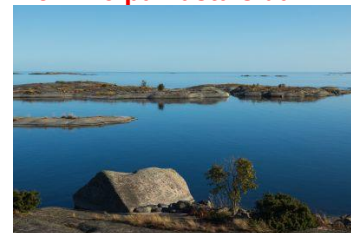
Samling T-banestation Vårberg
11:00
3 timmar, 4 kilometer

❖ LÖRDAG 6 OCH SÖNDAG 7 SEPTEMBER Specialhelg runt den nya Nationalparken Nämndöskärgården! Unikt tillfälle!

Invigningen av Sveriges första marina Nationalpark i Östersjön sker den 5 september på Bullerö. Vi kommer naturligtvis vara plats och guida. Häng med till Nationalparkens centrum på Bullerö helgen 6–7 september. Vi guidar två gånger per dag och både guidningen och båtresan är gratis!

Obs!
Föransökan behövs så var ute i god tid. Anmälan öppnar den 28 augusti och då kommer länken upp på www.utinaturen.nu och vår Facebooksida

Mer info på nästa sida.

● lättgången tur i lugnt tempo
❖ terränggående, snabbare tur
♦ mer krävande tur

Storstockholms naturguider

Guidningarna kostar 100 kr om du är medlem i Naturskyddsföreningen. 120 kr om du inte är medlem. Är du under 18 år går du med gratis.

Medlemskap i Naturskyddsföreningen har alltså många fördelar – inte bara för naturen!

Vandringarna genomförs i alla väder – ingen föransökan behövs!

Betalning på plats
Swishkonto:
123 115 22 22

Ta med matsäck/fika för turens över 2 timmar.

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och många är auktoriserade av Stockholm Visitors Board. Vi tar även in duktiga gästguider ibland.

*Buss och tågtider. Kontrollera gärna tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se/>

Många aktuella guidningar genomförs i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholms län.

Storstockholms naturguider
www.utinaturen.nu
KONTAKTPERSON
Torbjörn Ljunglöf

Torbjorn.ljunglof@naturskyddsforeningen.se

UPPTÄCK NATUREN I STOCKHOLMS LÄN

3 augusti till 28 september 2025

❖ SÖNDAG 14 SEPTEMBER

Ytterby gruva – jakten på elementen

Jan Holmbäck leder denna kemi- och naturvandring bland Resarös skogar och trädgårdar till Isterbergets topp och Ytterby gruva. Gruvan är inte så känd, men ändå kommer nobelpristagare på besök eftersom minst åtta grundämnen hittats här för första gången. Några har fått namn efter platsen, nämligen yttrium, ytterbium, terbium och erbium.

Samling 11:00 hpl Ytterby. Buss 670 från Danderyds sjukhus, byte i Engarn till buss 682. OBS! Vintertidtabell har börjat, kolla tider.
3 timmar, 3 kilometer

❖ SÖNDAG 21 SEPTEMBER

Gömmaren – Gömd och lite glömd?

I Stockholms sydvästra delar i närheten av Flemingsberg ligger detta fina naturområde i med sjön Gömmaren som en glittrande mittpunkt. Inspireras och fascinerar över att det finns så fina naturupplevelser så nära staden.

Gratis i samarbete med Studieförbundet

Samling Station Flemingsberg kl 11:00
3 timmar 3 kilometer

❖ SÖNDAG 28 SEPTEMBER

Sandemar på hösten

Hösten börjar nalkas så sakta och de första flyttfåglarna har vänt näbben söderut. På denna tur runt Sandemar hoppas vi stöta på flyttarna men även de fåglar som valt att stanna kvar inför den kommande vintern.

Samling Hållplats Svärdsnäsviken (ej Sandemar, det är hållplatsen efter)
Buss från Slussen, kolla tider

4 timmar 4 kilometer

Mer om Nämndöskärgården och guidningarna

I juni togs beslut i Riksdagen att inrätta den 31 Nationalparken i Sverige, nämligen Nämndöskärgården i Stockholms skärgård. Syftet är att värna och skydda det marina livet i Östersjön, dvs allt det som lever under och nära ytan. Därför är x procent av ytan hav och bara en liten del land. Skärgården är också en unik miljö bland annat genom alla öar som finns och att landet sakta stiger ut havet på grund av landhöjningen. Det är också den första svenska nationalparken i Östersjön.

Vi kommer guida två gånger per dag den 6 och 7 september på Bullerö. Det blir en fin rundvandring i en unik miljö. Både båtresan och guidningen är gratis! Invigningen av nationalparken sker den 5 september.

Länk till anmälan hittar ni på www.utinaturen.se och det är möjligt att anmäla sig från och med **28 augusti** då länken publiceras. Platserna kommer gå åt fort så var snabb på att anmäla dig!

Här är beskrivningen av guidningen

"Hav, land och strand – ett fascinerande samspel"

Det marina livet under ytan skyddas i nationalparken och i den här guidningen visar vi på varför denna miljö är så viktig. Vi dyker i fantasin ned i vattnet och kollar in livet där. Vi berättar också om strandzonen och att närheten till land också är viktigt för många organismer. Fåglarna fångar sin föda, blåstången är barnkammare och skydd för en stor mängd arter. Många växter är också anpassade till den karga miljön på skärgårdens kobbar och skär. Vi ger er en helhetsbild av den unika skärgårdsmiljön som skapats under årtusenden.

Båten går från Stavsns och tider för resa och guidningarna kommer kommuniceras på vår hemsida och när ni följer länken till anmälan.

Hjärtligt välkomna!

Storstockholms naturguider

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Guidningarna kostar **100 kr** om du är medlem i Naturskyddsföreningen. **120 kr** om du inte är med. Är du under 18 år går du med gratis.

Medlemskap i Naturskyddsföreningen har alltså många fördelar – inte bara för naturen!

Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föransmälan behövs!

Betalning på plats
Swishkonto:
123 115 22 22

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar. Gärna kikare också om du har.

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och många är auktoriserade av Stockholm Visitors Board. Vi tar även in duktiga gästguider ibland.

Buss och tågtider. Kontrollera gärna tiden med SL:s trafikinformation: <http://sl.se/>

Många aktuella guidningar genomförs i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholms län.

Storstockholms naturguider
www.utinaturen.nu
KONTAKTPERSON
Torbjörn Ljunglöf

Torbjorn.ljunglof@
naturskyddsföreningen
.se